

Milli azadlıqdan
sirin nemət yoxdur!

H. Aliyev

Azərbaycan Prezidenti Özbəkistanda dövlət səfərindədir

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət məstəkliliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidır

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nüsxə olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

1
olaq

Sentyabrdə
-ci Partiyaya
səs verək!

9
gün
galır...

Bax sah. 7

Vətəndaşların qiymətli kağızlar bazarında iştirakı artırılır

Mərkəzi Bank (MB) xarici ölkələrin birjalarında dövriyyədə olan qiymətli kağızlarını Bakı Fond Birjasında satışa çıxarılmasını tömən etməyə çalışır. Bununla bağlı qlobal təşkilatlarla müvafiq mütəxəsirələr aparılır və ilkin razılaşmalar oldu olunub. Eyni zamanda, Azərbaycana aid qiymətli kağızların xarici ölkələrin fond bazarlarında yerləşdirilməsi və satışı da istisna edilmir. Ümumilikdə, qiymətli kağızların müvafiq ölkələr arasında sorbət ötürülməsinin təşkili və qarşılıqlı integrasiyanın tömən edilməsi yaxımdıddətinin dövr üzrə osas hedəflərindən biridir. "2024-2026-ci illərdə maliyyə sektorunun inkişaf Strategiyası"nda investorların təşviqi məqsədilə bir sıra maliyyə-investisiya alətlərinin tətbiqi nəzərdə tutulub ki, bunlardan biri qiymətli kağız və səhmlər üzrə xaric...

Bax sah. 7

Aleksandriyada Azərbaycan Evi...

Bu günlərdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DİDK) sədri Fuad Muradov Vaşinqtonda ABŞ-dakı Azərbaycan icması ilə görüş keçirib. Görüşə paytaxt Vaşinqton və ətraf ştatlarından olan diaspor fealları qatılıblar. F. Muradov komitənin son illər gördüyü gənişmiyashlı layihələr barədə məlumat verib, Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının V (Zəfer) Qurultayındakı çıxışında qarşıya qoyulan vəzifelərə diqqət çəkib.

Dünyanın 17 ölkəsində...

Bildirilər ki, dünya azərbaycanlıları, o cümlədən ABŞ-dakı icma hər zaman azərbaycanlılıq ideologiyasına sadıqliq nümayiş etdirib, informasiya mühəaribəsində fəal iştirak edib, səmərəli fəaliyyət nəticəsində diasporun nüfuzunun artmasına nail olub. F. Muradov dünyanın 17 ölkəsində 28 Azərbaycan Evinin...

Bax sah. 8

"Yaşıl dəhliz" iştirakçılarına yeni status...

Dövlət Gəmrük Komitəsi (DGK) "Yaşıl dəhliz" buraxılış sistemindən istifadə imkanlarını daha da artırmaq üçün biznes iştirakçılarına əlavə stimullar vermek niyyətindədir. Startej plana əsasən, gəmrük qaydalarına əmlək edən nümunəvi şirkətlərin "Yaşıl dəhliz" statusunun daha da artırılması və onlara göləcəkdə Selahiyətli İqtisadi Operator (SİO) statusunun verilməsidir. SİO statusu Ümumdünya Gəmrük Təşkilatının norma və standartlarına uyğun olaraq malların təyinat yerinə çatdırılmasının tohlükəsizliyinin tömin edilməsi və xarici ticarətin asanlaşdırılması məqsədi ilə gəmrük nezarətinin sadələşdirilmiş forma və üsullarından prioritət qaydada istifadə edən hüquqi şəxslərdir. Yeni status biznes subyektlərinin...

Bax sah. 8

Məxfi plan deşifrə edildi...

Bax sah. 7

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASININ
SEÇKİ PLATFORMASI

1 SENTYABR
2024

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MILLİ MƏCLISİNƏ SEÇKİLƏR

Hörmətli seçici!

2024-cü il sentyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilər keçiriləcəkdir. Ölkəmizin siyasi sistemində aparıcı rola malik Yeni Azərbaycan Partiyası bu seçkilərə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə etdiyimiz möhtəşəm ümumxalq Zəfərindən sonra yaranmış reallıqlardan irəli gələn hədəflərlə - Yeni dövrə Yeni Azərbaycanla qatılır.

Azərbaycan müasir dövlətçilik tarixinin mühüm nailiyətlərlə zəngin olan şərəfli bir döneninə uğurla yekun vuraraq yeni dövrə qədəm qoymuşdur.

Müzəffər Ali Baş Koman- dan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2020-ci ildə 44 günlük Və-

tən müharibəsi və 2023-cü ildə bir günlük antiterror əməliyyatı nəticəsində qazandığımız möhtəşəm qələbələr Azərbaycanın orası bütövlüyü və suverenliyinin bərpasını və üçrəngli bayraqımızın işgaldən azad edilmiş bütün ərazilərimizdə ucaldırmasını təmin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin ölkəmizin sosial-iqtisadi tərəqqisinə, hərbi gücünə və müdafiə qabiliyyətinin yüksəlməsinə, beynəlxalq aləmdə mövqeyinin möhkəmlənməsinə, milli və regional təhlükəsizliyin təmin olunmasına hədəfənmış müstəqil və uzaqgörən siyaseti sayında istər ölkəmizdə, istərsə da bütövlükdə regionumuzda yeni reallıqlar yaranmış, qarşımızda yeni perspektivlər açılmış-

dir.

Hazırda qarşımızda dayanın başlıca məqsəd növbəti milli hədəflərimizin gerçəkləşdirilməsidir. Siyasi sabitliyin və milli birliyin qorunması, davamlı sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsi, əhalinin rifahının daha da yaxşılaşdırılması, tarixi Zəfərəmizin beynəlxalq müstəvidə tam və qəti şəkildə təsbit olunması, dövlətimizin hərbi qüdrətinin daha da artırılması, Böyük Qayıdış Proqramının ardıcıl olaraq və zamanında həyata keçirilməsi, regionda dayanıqlı sülhə, etibarlı təhlükəsizliyə, çoxşaxəli əməkdaşlığı nail olunması və digər hədəflər xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

2024-cü ilin fevral ayında keçirilmiş prezident seçkisində xalqın mütləq əksəriyyəti Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri

İlham Əliyevi dəstəkləməklə həyata keçirilən siyasetə, Heydər Əliyev yoluna dərin inamını bir daha nümayiş etdirmişdir.

Yeni Azərbaycan Partiyası bu zamana qədər Azərbaycanın yüksəlişində - icimai-siyasi sabitliyin qorunması, əhalinin rifahının yaxşılaşdırılması, milli həməroyliyin gücləndirilməsi, sosial-iqtisadi islahatların uğurla reallaşdırılması, ətraf mühitin mühafizəsi və "yaşlı dünya" namının ümuməbəşəri əhəmiyyətli təşəbbüslerin reallaşdırılması, dövlətin müdafiə qabiliyyətinin artırılması, beynəlxalq mövqeyinin möhkəmləndirilməsi və bir çox mühüm nailiyyətlərin əldə edilməsində müstəsna rol oynamış, bundan sonra da ölkəmizin tərəqqisi namına reallaşdırılacaq strateji kursa - Heydər Əliyev yolunun

davamçısı olan İlham Əliyevin məqsədyönlü və uzaqgörən siyasetinin həyata keçirilməsinə öz töhfələrini verəcəkdir.

İnanırıq ki, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə sentyabrın 1-də keçiriləcək növbədənənar seçkilər xalqın Yeni Azərbaycan Partiyasına inamının növbəti ifadəsi, Heydər Əliyev yoluna sədəqətinin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Zəfər yürüşünün davamına birmənalı dəstəyinin təsdiqi olacaqdır.

Hər birinizi seçkilərdə faal iştirak etməyə və Azərbaycanın gələcəyinə - dünənin, bu günün və sabahın partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyasının namızədlərinə səs verməyə, birləşdə növbəti zəfərlərə doğru inamla addimlamağa çağırırıq.

İCTİMAİ-SİYASI SABİTLİYİN VƏ MİLLİ TƏHLÜKƏSİZLİYİN TƏMİN OLUNMASI

1993-cü ildə Heydər Əliyevin xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyyət qaytması müasir dövlətçilik tariximizin dönüs nöqtəsi oldu. Müdirlik dövlət xadiminin milli maraqlara, dövrün çağırışları və reallıqlarına uyğun siyaseti nəticəsində mərkəzdən qədəməcəməq meyllərinin - dövlət çəhədlərinin qarşısı alındı, icimai-siyasi sabitlik və vətəndaş həməroyliyi temin olundu. Siyasi-hüquqi islahatların reallaşdırılması, müstəqillik dövründə ilk parlament seçkilərinin keçirilməsi və ilk Konsitutusiyadan ümumxalq səsverməsi - referendum əsasında qəbul edilməsi, kütłəvi informasiya vasitələri üzərində senzurun aradan qaldırılması və digər addımlar plüralizmə əsas-

lanan siyasi sistemin bərəqrar olmasına və Azərbaycanın demokratik inkişaf yolunda inamla irəliləməsinə təkan verdi.

Bu gün Azərbaycan dünyada sabitlik və təhlükəsizlik adası kimi təninin. Milli təhlükəsizlik siyasetinin bütün istiqamətləri üzrə - xarici siyaset, hərbi, iqtisadi, sosial, ekoloji, informasiya, icimai, milli, dini və digər sferalarda vəzifələrin tam yeri yetirilməsi Azərbaycanın mümkün təhdidlərdən etibarlı müdafiəsi təmin edir.

Ölkədə mövcud olan həməroylik, xalq-iqtidar birləşti milli təhlükəsizliyin əsaslarını daha da möhkəmləndirir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasetə mütləq inam və etimad bəslədiklərini, xalq-iqtidar birlərinin sarsılmaz təməllərə sökündiyini göstərir.

Bu gün ölkəmizdə müxtəlif dinlərin və xalqların nümayəndəleri sülh, əmin-amənlı şəraitində və to-

lerant mühitdə yaşayırlar. Respublikamızda multikulturalizmin həm dövlət siyaseti olaraq müyyənləşdirilməsi, həm də cəmiyyətin həyat tərzi olması Azərbaycanın sabitlik adası kimi inkişaf yolunda inamlı irəliləyişini təmin edir.

Dünyanın müxtəlif regionlarında xaos və qarşıdurma hallarının artığı, qlobal kataklizmlərin siddətdən-dən, qarşılıqlı anlaşmaların şəraitində dinc birləşməyinin diqqətdə saxlanması və multikultural dəyərlərin təsəvvüratının tərəqqisine, sivilizasiyalarası dialoqun təmin olunmasına yönelik müttəqiqi ideyaların təbliğinə və təşviqinə istiqamətlənmüşdür.

Sabitlik və milli təhlükəsizliklə əlaqədar əsas hədəflər:

- fərdin, cəmiyyətin və dövlətin təhlükəsizliyinin təminini;

- Azərbaycanın orası bütövlüyü nün, suverenliyinin və konstitusiya quruluşunun hər cür təhdidlərdən qorunması;

- Azərbaycanın daxili işlərinə müdaxilə cəhdleri və ideoloji təxribatlarla faal mübarizə aparılması;

- milli həməroyliyin gücləndirilməsi, o cümlədən müxtəlif xalqların ölkə daxilində toleranlıq mühitində, qarşılıqlı anlaşmaların şəraitində dinc birləşməyinin diqqətdə saxlanması və multikultural dəyərlərin müntəzəm təşviqi;

- informasiya təhlükəsizliyi sahəsində milli maraqların müdafiəsi və hədəfənlərin siyasetin davam etdirilməsi.

XALQIMIZIN MƏDƏNİ İRSİNİN VƏ MİLLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏRİNİN QORUNMASI

Azərbaycan xalqı zəngin dövlətçilik tarixinə, bəşəri sərvət kimi dəyərləndirilən milli-mənəvi dəyərlərə və unikal mədəni irsə malikdir.

"Hər xalqın öz adət-ənənəsi, milli-mənəvi və dini dəyərləri var. Biz öz milli-mənəvi, dini dəyərlərimizlə, adət-ənənələrimizlə fəxr edirik", - deyən Ulu Öndər Heydər Əliyev milli-mənəvi dəyərlərinin qorunmasına hər zaman böyük önem vermiş və bu istiqamətdə məqsədönlü siyaset həyata keçirmişdir.

"Azərbaycan əhalisinin çoxmilli tərkibi bizim servətimizdir, üstünlüyümüzdür. Biz bunu qiymətləndirir-

rik və qoruyub saxlayacaq", - deyən Ümummilli Liderin uzaqgörən siyaseti nəticəsində ölkəmizdə yaşıyan bütün xalqların nümayəndərinin bərabərhüquqlu vətəndaş kimi cəmiyyətə integrasiyası, etnik-mədəni özünəməxsusluğunu qoruyub saxlaması üçün ister hüquq, isterse de mənəvi müstəvidə bütün şərtlər təmin edilmiş - əlverişli şərait yaraşdırılmış, tarixliklə müasirliyin vəhdiyi və multikultural dəyərlərin təşəkkülü təmin olunaraq tolerantlıq mühiti qorunmuş və inkişaf etdirilmişdir.

Mədəni irsin və milli-mənəvi

dəyərlərinin qorunması, xalqımıza məxsus yüksək keyfiyyətlərin dənəndən tənqidləşdirilməsi və dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən biridir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə görülen işlər milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına, cəmiyyətin mənəvi kamilleşməsinə, zərərlər ideoloji təsirlərin qarşısının alınmasına xidmət edir, eyni zamanda, bəşəriyyətin tərəqqisine, sivilizasiyalarası dialoqun təmin olunmasına yönelik müttəqiqi ideyaların təbliğinə və təşviqinə istiqamətlənmüşdir.

Bu gün xalqımızın mədəni irsi-

nin və milli-mənəvi dəyərlərinin dərindən öyrənilməsi, gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində aparılan məqsədönlü siyaset müsbət noticələr verir. Eyni zamanda, qloballaşma prosesinin geniş vüsət aldığı, xalqların tarixi ənənələri, milli kimliyi və dəyərlərinə qarşı ciddi təhdidlərin meydana çıxdığı hazırlı şəraitdə qardaş mühüm vəzifələr durur.

Milli-mənəvi dəyərlərinin yaşadılması və mədəni irsin qorunması istiqamətində əsas hədəflər:

- xalqımızın tarixi, dili, ədəbiy-

yati və mədəniyyətin hərtərəfi tədqiqi və təbliği;

- azərbaycanlılıq ideologiyası əsasında milli kimliyin və mədəni müxtəlifliyin qorunması;

- əsrlərlə formalşmış milli-mənəvi dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin, o cümlədən ailə institutumuzun mənfi təsirlərən qorunması;

- mədəniyyətlərənəsərəsi dialoq siyasetinin davam etdirilməsi, o cümlədən multikulturalizm və toleranlığın mənəvi dəyərlərimizin tərkib hissəsi kimi təşviqi.

MİLLİ MARAQLARA ƏSASLANAN XARİCİ SİYASƏT, AZƏRBAYCANIN BEYNƏLXALQ MÖVQEYİNİN MÖHKƏMLƏNDİRİLMƏSİ

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda hakimiyyət qaydışı ilə ölkəmizin müstəqil xarici siyaset kursunun əsasları müyyənləşdirildi. Beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanın mövqeinin möhkəmləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana hərbi təcavüzu ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlardan tərəfindən qətnamələrin qəbul edilməsi, ölkəmizin ərazi bütövlüğünün tanınması, bir çox dövlətlərlə qarşılıqlı maraqlarımızı təmin edən ikitərəfli əlaqələrin qurulması, əməkdaşlığın inkişafı, türk dövlətlərinin həməroyliyi və birləşir çərçivəsində mühüm addımların atılması və digər amillər bu baxımdan xüsusi qeyd edilməlidir. Ulu Öndərin milli maraqlara əsaslanan xarici siyaset kursu Azərbaycanın döstlərinin və müttəfiqlərinin sayının artırılması, beynəlxalq mövqeinin möhkəmləndirilməsi, Qarabağ məsələsində ölkəmizin haqlı və prinsipial yanaşmasının dəsteklənməsi və digər bu kimi hədəflərə yönəlmişdir. Ulu Öndər bu məqsədlərə nail oldu - Azərbaycan regionun aparıcı dövlətinə çevrildi, etibarlı tərəfdən kimi tanınaraq beynəlxalq münasibətlər sisteminde etibarlı tərəfdən kimi tanınır, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrini möhkəmləndirir. Azərbaycanın 155 ölkənin dəstiyyi ilə 2012-2013-cü illər üçün BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyridaimi üzv seçilməsi, 2019-2023-cü illərdə isə BMT-dən sonra ən böyük beynəlxalq təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına müvəffəqiyyətə sədrik etməsi uzun müddət xarici siyasetin dərindən tənqidləşdirilməsi və dərindən tənqidləşdirilməsi, Türk Dövlətləri Təşkilatının dənəndən tənqidləşdirilməsi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türk dünyasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, Türk Dövlətləri Təşkilatının beynəlxalq münasibətlər sisteminde mövqeinin möhkəmləndirilməsinə xüsusi önem verir və bu yəndə uzaqgörən siyaset həyata keçirir, Türk dünyasına vahid ailə kimi yanaşaraq onun tərəqqisine dəyərlər təhsilər verir. Təsadüfi deyil ki, dövlət başçısı cari il fevralın 14-də keçirilən andıcmə mərasimində "Bizim ailəmiz Türk dünyasıdır" ifadəsinə işlətmışdır.

Bu gün Azərbaycanın xarici siyasetin əsas prioriteti Türk dünyasında ikitərəfli və qarşılıqlı əlaqələrin mövqeini dərindən tənqidləşdirən, Türk Dövlətləri Təşkilatının dənəndən tənqidləşdirilməsi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türk dünyasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, Türk Dövlətləri Təşkilatının beynəlxalq münasibətlər sisteminde mövqeinin möhkəmləndirilməsinə xüsusi önem verir və bu yəndə uzaqgörən siyaset həyata keçirir, Türk dünyasına vahid ailə kimi yanaşaraq onun tərəqqisine dəyərlər təhsilər verir. Təsadüfi deyil ki, dövlət başçısı cari il fevralın 14-də keçirilən andıcmə mərasimində "Bizim ailəmiz Türk dünyasıdır" ifadəsinə işlətmışdır.

2024-cü il iyulun 6-da Şuşada imzalanmış "Türk Dövlətləri Təşkilatı" qələbələrinin möhkəmləndirilməsi, Azərbaycanın əsaslı siyaseti beynəlxalq hüquq normalarına, qarşılıqlı anlaşmaya, bərabərhüquqlu tərəfdəşliklə və qoşulmama Hərəkatı, Türk Dövlətləri Təşkilatı, İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər ənənələrin möhkəmləndirilməsi, əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi, Azərbaycanın həməroyliyinin gücləndirilməsinə qarşı qlobal məbarizə sahəsində məqsədönlü siyasetin həyata keçirilməsi;

- beynəlxalq təşkilatlarda, çoxtərəfli regional əməkdaşlıq platformalarında, o cümlədən BMT, Qoşulmama Hərəkatı, Türk Dövlətləri Təşkilatı, İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər ənənələrin möhkəmləndirilməsi;

DEMOKRATİK İNKİŞAF

Ulu Önder Heydər Əliyevin müstəqil dövlət quruculuğu siyasəti noticosunda ölkəmizdə "hakimiyətin mənbəyi xalqdır" prinsipi tam bərəqərar olmuş, demokratik institutlar və vətəndaş cəmiyyəti təsisatları yaradılmışdır. Genişmiyyətli islahatlar nəticəsində vətəndaşların hüquq və azadlıqları təmin olunmuş, ictimai münasibətlər demokratik normalar osasında inkişaf etmiş, siyasi qüvvələrin dinc şəraitdə və sivil qaydalar osasında sağlam rəqabəti üçün olverişli zəmin yaradılmışdır. Azərbaycan osrələrin siyasağından çıxmış ümuməbədəri dəyərlərin üstünlüyünü qəbul edərək demokratik, hüquqi, dünyəvi və unitar dövlət

quruculuğunu özünün inkişaf yolu seçmişdir.

Azərbaycan xalqının hakimiyətin yeganə mənbəyi olması, seçkili orqanlara seçkilerin ümumi, bərabər və birbaşa seçki hüququ osasında serbest, gizli və şəxsi səsvermə yolu ilə keçirilməsi, əsas insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının qorunması ölkəmizin demokratik siyasi sisteminin əsaslarını təşkil edir.

Demokratik dəyərlərə sədəqət siyasi sistemin inkişafını təmin edən faktorlardan biridir. Pluralizm, insanların azadlığı və bərabərliyi, ictimai rəyin nəzərə alınması, qanunların alılıyinə riayət olunması YAP-in fealiyətini və sivil qaydaları əsasında sağlam rəqabəti üçün olverişli zəmin yaradılmışdır. Azərbaycan osrələrin siyasağından çıxmış ümuməbədəri dəyərlərin üstünlüyünü qəbul edərək demokratik, hüquqi, dünyəvi və unitar dövlət

yətinin siyasi əsaslarından.

Yeni Azərbaycan Partiyası demokratik ənənələrə mühüm siyasi dəyər kimi yanaşır və onları möhkəmləndirməyi əsas məqsədlərindən biri hesab edir. Partiyanın Proqramında təsbit olunan prinsiplərdən biri demokratik ənənələrin inkişafıdır.

YAP yeni hədəflərdən irəli gələrək öz fealiyətində qanunun alılıyi, azadlıq və bərabərlik prinsiplərini əsas götürür, siyasi plüralizmi təsviq edir, siyasi sistemin inkişafına, Azərbaycanın müasir, demokratik və hüquqi dövlət kimi tərəqqisinə layiqli təhfələr verir.

Hər zaman demokratik siyasi mü-

hitin və plüralizmin tərəfdarı olan, siyasi sistemin inkişafı istiqamətində ardiçil fealiyyət göstərən Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da öz imkanlarından və demokratik mühitin üstünlükündən maksimum istifadə etməklə məqsədönlü fealiyyətini inamlı davam etdirəcək, qarşıda duran milli məqsədləri reallaşdıraraq Azərbaycanın inkişafına layiqli təhfələr verəcək.

Demokratik inkişaf istiqamətində əsas hədəflər:

- qanunun alılıyinin təmin edilməsi;
- insan və vətəndaş hüquqlarının, söz, fikir və ifadə azadlığının qorun-

ması;

- demokratik təsisatların güclənmesinə və vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına xidmət edən tədbirlərin davam etdirilməsi;

- dövlət orqan və qurumlarında, özəl sektorda şəffaflığın daha da artırılması üçün ictimai institutlara dəstəyin gücləndirilməsi;

- demokratik dəyərlərə zidd olan neqativ hallara qarşı mübarizənin sistemli şəkildə davam etdirilməsi;

- demokratik inkişaf naminə digər siyasi partiyalarla fəal dialoq və konstruktiv əməkdaşlığın davam və inkişaf etdirilməsi.

MÜASİR ÇAĞIRIŞLARA CAVAB VERƏN ÇOXŞAXƏLİ ISLAHATLAR

Ulu Önder Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanın dinamik inkişafını məhz dövrün reallığınlara adekvat islahatlar həyata keçirməkə təmin etmişdir. Heydər Əliyev tərəfindən irəli sürülmüş müstəqil dövlətin təmol prinsipləri - dövlətçilik, qanunun alılıyi, azərbaycanlılıq, varislik və təkmül, konstruktiv əməkdaşlıq və vətəndaş həmrəyliyi, sosial ədalət çoxşaxəli islahatların əsaslarını təşkil etmiş və ölkənin dinamik inkişafını şərtləndirmişdir. Sistemli və davamlı xarakter daşıyan siyasi, hüquqi və sosial-iqtisadi islahatlar Azərbaycanın tərəqqisini və qarşıda duran bir çox milli hədəflərin reallaşmasını mümkün etmişdir.

Heydər Əliyev yolunu uğurla və inamlı davam etdirən İlham Əliyev 2018-ci ilde keçirilmiş prezident seçkilərindən sonra andırmə mərasimində yeni islahat dalğasının anonsunu vermişdi. Qısa müddət erzində çoxşaxəli institutional və struktur islahatları idarəetmənin səmərəliliyi və çevikliliyi təmin etmək yanaşı, vətəndaş məmənəliliyin, milli həmrəyliyin güclənməsinə, bütövlükə Azərbaycan dövlətinin milli gücünün artmasına etibarlı zəmin yaratmışdır.

Ölkə həyatının bütün sahələrində həyata keçirilən islahatların cəmiyyət tərəfindən təqdarla qarşılmasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin güclü dövlət konsepsi-

yasının uğurla reallaşdığını təsdiqləyir. Bu, ictimai etimada əsaslanan vətəndaş-dövlət münasibətlərinin inkişafı baxımından da xüsusi önem dayışır.

Bu gün uğurla davam etdirilən genişmiyyətli islahatlar dövlət idarəciliyinin və siyasi sistemin təkmilləşməsinə, iqtisadiyyatın inkişafına, əhalinin sosial rifahının yaxşılaşmasına, xalqımızın milli mədəni irsinin və mənəvi dəyərlərinin qorunmasına və ümumiyyətə Azərbaycanın yüksələşməsi xidmət edir. Hazırda Azərbaycan dünya-islahatçı ölkə kimi tanınır.

Dövlət başçısının strateji kursu islahat və inkişafın vəhdəti ilə səciyyələnir. Azərbaycan dövləti davamlı inkişafı islahatlar yolu ilə təmin edir,

dayanıqlı inkişaf isə zamanın çağırışlarına uyğun olaraq yeni islahatlar zərurəti meydana çıxarı. Yeni mərhələdə islahatların dərinləşdirilməsi qarşılıkla duran osas vezifələrdən biridir. Bu islahatlar iqtisadi idarəetmənin köklü səviyyədə müasirələşməsinə, inkişafın yeni hərəkətvericisi qüvvələrinin təşəkkül tapmasına və hər bir Azərbaycan vətəndaşının rifahının yüksələşməsinə zəmin yaradacaq.

Azərbaycanın islahatlar yolu ilə inkişafı istiqamətində əsas hədəflər:

- idarəetmədən əsaslı təsəvvür və effektivliyin artırılması məqsədilə institusional və struktur islahatlarının davam etdirilməsi;
- yüksək dövlətçilik şüuruna ma-

lik, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq, azərbaycanlılıq ideologiyasını, müasir bilik və bacarıqları mənimsəməsintellectual kadrların yetişdirilməsi və idarəetmənin müxtəlif sahələrində irəli cəkilməsi;

- siyasi sistemin inkişaf etdirilməsi və yeni siyasi konfiqurasiyanın möhkəmləndirilməsinə yönəlik təşəbbüslerin reallaşdırılması;

- dövlətin tənzimləmə funksiyalarının əhatəliliyinin artırılması üçün onların tam rəqəmsallaşdırılması və memur-vətəndaş təməsimin minimuma endirilməsi.

DAVAMLI VƏ DAYANIQLI İQTİSADI İNKİŞAF

lər neticəsində Azərbaycan davamlı və dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

Müasir dövrə müstəqil Azərbaycan dövlət başçısı İlham Əliyevin zəngin siyasi təcrübəsi, möhkəm iradəsi və qətiyyətli liderliyi ilə dinamik inkişaf yoluñda irəliləyir. Uğurlu sosial-iqtisadi siyasetin və sistemli islahatların həyata keçirilməsi neticəsində əsas makroiqisəsi idarəetmənin köklü səviyyədə müasirələşməsinə, inkişafın yeni hərəkətvericisi qüvvələrinin təşəkkül edir. Azərbaycan xaricə 35,1 milyard ABŞ dolları həcmində birbaş investisiya yönəltməklə dəstək olundu. Azərbaycanın təməsimin, maliyyə sabitliyinin koridorlarında inkişafı təşkil edir.

Son 30 ilde həyata keçirilən islahatların neticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatı ümumilikdə 4,9 dəfə, o cümlədən sənaye istehsalı 1,9 dəfə, kənd təsərrüfatı istehsalı 2,6 dəfə, yüksək dənizaltı istehsalı 3,1 dəfə, pərakəndə ticarət dövriyyəsi 9,2 dəfə, əsas kapitala yüksəldilmiş vəsaitlər 2079,3 dəfə, xaricə ticarət dövriyyəsi 34,7 dəfə, dövlət

büdcəsinin gölərləri 3293,1 dəfə, xərcləri isə 2804,5 dəfə artmış, bu ilər ərzində ölkədə 190 mindən çox müəssisə yaradılmış, xarici ticarət əlaqələri qurulmuş ölkələrin sayı 60-dan 193-ə yüksəlmiş, Azərbaycan valyuta ehtiyatı olmayan ölkədən 68,5 milyard ABŞ dolları həcmində strateji valyuta ehtiyatına sahib ölkəyə çevrilmiş, 2005-2007-ci illərdə iqtisadi artım üzrə dünyada liderliyini təmin etməklə aşağı gölərlərə qrupundan yuxarı orta gölərlərə qrupuna daşılınca dövlətlərə qədəm qoymuşdur. Bu gün Cənubi Qafqaz iqtisadiyyatının təqribən üçdə ki hissəsini Azərbaycan iqtisadiyyatı təşkil edir. Azərbaycan xaricə 35,1 milyard ABŞ dolları həcmində birbaş investisiya yönəltməklə dəstək olundu. Azərbaycanın təməsimin, maliyyə sabitliyinin koridorlarında inkişafı təşkil edir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafını nəzərdə tutan dövlət proqramlarının uğurla həyata keçirilməsi neticəsində şəhər və rayonların infrastruktur təminatı yaxşılaşmış, sahibkarlığın inkişafında mühüm irəliləyiş oldu.

İqtisadi inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. İqtisadi idarəetmənin müasirələşdirilməsi, xarici təsirlərə dayanıqlılığının gücləndirilməsi, valyuta ehtiyatlarının və adambaşına düşən milli gelirin artımı dinamikasının, maliyyə sabitliyinin koridorlarında inkişafı təşkil edir.

İqtisadi idarəetmənin müasirələşdirilməsi, dəha sağlam rəqabətə əsaslanan sahibkarlıq mühitinin inkişaf etdirilməsi, yüksək bilikləşdirilməsi, rəqəbatqabiliyyəti yerli istehsalın artırılması və ixracın stimullaşdırılması;

dəyər zəncirinin artırımının stimullaşdırılması;

- müasir infrastruktur quruculuğunun sürətləndirilməsi, ölkənin tranzit-logistika potensialının genişləndirilməsi, beynəlxalq neqliyyat layihələrində fəal iştirakının davam etdirilməsi;

- rəqəbatqabiliyyəti yerli istehsalın artırılması və ixracın stimullaşdırılması;

- kənd təsərrüfatının önenəvi sahələrinin inkişaf etdirilməsi, ərəqə və qida təhlükəsizliyinin təmin olunması;

- regionların sosial-iqtisadi inkişafı istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;

- ekoloji təmiz iqtisadi fəaliyyətin təsviqi və "yaşıl enerji" məkanının yaradılması;

- insan kapitalının inkişafı üzrə tədbirlərin davam etdirilməsi.

- həssas qruplara, o cümlədən azərbaycanlı ailələrə, əlliylili olan şəxslərə, mühərbi iştirakçılara və şəhid ailələrinə hərtərəfli dövlət qayğısının davam etdirilməsi;

- feal möşgulluq tədbirlərinin həyata keçirilməsi, yeni istehsal sahələrinin yaradılması və iş yerlərinin sayıının artırılması;

- əməkhaqqı, pensiya və müaviyyətlərin artırılması;

- sosial infrastruktur quruculuğunun diqqət mərkəzində saxlanılması;

- özünmüş möşgulluq programının genişləndirilməsinə dəstək göstərilməsi.

ƏHALİNİN RİFAHININ YÜKSƏLDİLMƏSİ

olundu. MDB məkanında ilk dəfə Azərbaycanda yeni sosial-iqtisadi münasibətlər dövrünə uyğun Əmək Məcəlləsi, Demografik İnkışaf Konsepsiyesi, möşgulluq, əmək miqrasiyası və digər sahələrlə bağlı qanunlar qəbul olundu, pensiya təminatı sisteminin qabaqcıl beynəlxalq təcrübə əsasında yenidən qurularaq təkmilləşdirilməsi üçün islahatlara başlandı.

Bu gün Azərbaycan dövlətinin sosial siyaset sahəsində başlıca məqsədi insana qayğı, onun maddi və mənəvi təlebatlarının ödənilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılması və sosial ədalət prinsipinin daim qorunmasıdır. Dövlət başçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədrı İlham Əliyevin "Bizim siyasetimizin mərkəzində Azərbaycan vətə-

nənin rifahı və mənafeyi dayanır" fikri həyata keçirilən sosial-yönümlü siyasetin əsasını təşkil edir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Proqramında sosial ədalət və insan amili prinsipi təsbit olunmuşdur.

Sosial siyaset sahəsində görülen işlər vətəndaşların layiqli həyat şəraitin təmin olunması və sosial rifahının yaxşılaşmasında öksüz olundu. Son 30 ilde real ifadədə əhalinin gölərləri 5,6 dəfə, orta aylıq nominal əməkhaqqı 4,7 dəfə, minimum aylıq əməkhaqqı 4,2 dəfə artmış, işsizliyin səviyyəsi 1999-cu ildəki 12,7 faizdən 5,5 faizdək, yoxsulluq səviyyəsi 2001-ci ildəki 49,0 faizdən 5,2 faizdək enmişdir. Təkcə son 5 ilde 4 milyon vətəndaş əhatə edən 4 sosial is-

lahat paketi icra olunmuş, minimum pensiya məbləği 2,5 dəfə, orta pensiya məbləği 2,0 dəfə, sosial müavini və təqaüd ödənişləri 5 dəfəyə yaxın artmışdır. Bugündək şəhid ailələrinin, mühərbi ilə əlaqədar əlliylili olan şəxslərə 14,9 min menzil və fərdi ev, 7700 avtomobil verilmişdir.

Sosial siyaset sahəsində islahatlar davamlı karakter daşıyır və əhalinin rifahının daha da yaxşılaşması istiqamətində ardıcıl tədbirlərin reallaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

Sosial siyaset sahəsində əsas hədəflər:

- əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, sosial xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və xidmətlərə əlçatanlığın t

yəsini malikdir. Ermənistan tərəfindən işgal olunmuş ərazilərimizin azad edilməsi ilə bütün dünyaya səbut olundu ki, ölkəmiz müasir toləblərə tam cavab verən, yüksək mənəvi-psixoloji hazırlıqlı, istenilən döyüş tapşırığını ən yüksək səviyyədə yerinə tətirməyə qadir olan Silahlı Qüvvələrə

sahibdir.

Bu gün dünyanın aparıcı hərb möktəblərində Azərbaycan təcrübəsinin geniş tədqiq və tədris olunması ölkəmizin hərbi-siyasi qüdrətinin ifadəsidir.

Müasir ordu quruculuğu sahəsində əsas hədəflər:

- mövcud və proqnozlaşdırılan təhlükə və təhdidlərin xarakteri və miqyası nəzərə alınmaqla ölkənin müdafiə qabiliyyətinin daha da yüksəldilməsi;

- milli müdafiə sənayesinin inkişaf etdirilməsi, ordunun hərbi-texniki təchizatının daxili istehsal hesabına dəha

da yaxşılaşdırılması;

- beynəlxalq müstəvədə, xüsusi də Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində hərbi-texniki əməkdaşlığın və müdafiə sonayesi sahəsində birgə fəaliyyətin davam etdirilməsi;

- silahlı qüvvələrdə mənəvi-psixoloji hazırlıqlı işlərinin davam etdirilməsi;

si;

- hərbçilərin sosial müdafiəsinin və təminatının daha da gücləndirilməsi;

- hərbi qulluqçuların xidmət şəraitinin müasirləşdirilməsi;

- gənclərin hərbi sahədə təhsil almasının təşviq edilməsi.

GƏNCLƏR SİYASƏTİNDƏ YENİ VƏZİFƏ VƏ HƏDƏFLƏR

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın parlaq gələcəyi namənə müstəsna xidmətlərindən biri tarixi ənənələrə, milli-mənəvi dəyərlərə, dövlətlik maraqlarına və zamanın çağışırlarına uyğun gənclər siyasetinin əsasının qoyulmasıdır. Gəncləri Azərbaycanın bu günü, sabahı və ümidi adlandıran Heydər Əliyev hər zaman milli-mənəvi dəyərlərə sadıq, vətənpərvər, sağlam gəncliyin yetişməsinə xüsusi diqqət yetirmiş, bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədönlü siyaset həyata keçirmiştir.

Heydər Əliyevin 1994-cü il 26 iyul tarixli Fərمانı ilə Gənclər və İdmən Nazirliyinin yaradılması, 1997-ci il fevralın 2-də imzaladığı Fərmana əsasən fevralın 2-nin Azərbaycan Gəncləri Günü elan edilməsi və digər adımlar müdrük dövlət xadiminin gənc-

liyin inkişafına xüsusi diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir. Heydər Əliyevin "Dövlət gənclər siyaseti haqqında" 1999-cu il 29 iyul tarixli Fərmanı ilə respublikanın ictimai-siyasi həyatında gənclərin dəfə istirak üçün imkanlarının genişləndirilməsi baxımından böyük önem daşılmışdır. Bütövlükde, Ulu Öndər gənclər siyaseti sahəsində ənənəvi qərarlar qəbul etməklə, mühüm fərman və sərəncamlar imzalamaqla bugünkü - müasir, qüdrəti və qalib Azərbaycanın sağlam bütövrəsinə yaratmışdır.

Bu gün gənclər siyaseti Azərbaycanda dövlət siyasetinin mühüm prioritetlərindən biridir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev gəncliyin inkişafına xüsusi diqqət göstərməklə Azərbaycanın gələcəyini inşa edir. Bu siyaset mütəraqqı düşün-

cəli, intellektual, möhkəm əqidəli və zəngin mənəviyyatlı Azərbaycan gəncliyinin formalşaması və inkişafı hədfənlənmüşdür.

Azərbaycan gəncliyinin fiziki və mənəvi inkişafı istiqamətində sistemli fəaliyyət həyata keçirilir. Bu sahədə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, Dövlət programlarının uğurla icra olunması, kadr islahatları çərçivəsində gənclərə yüksək etimad göstərilməsi və digər addımlar comiyeytin ən dinamik təbəqəsi olan gənclərin inkişafı, omların həm comiyeyt həyatının müxtəlif sahələrində fəal istirakı, həm də ölkəni beynəlxalq müstəvədə layiqincə töməl etməsi baxımından müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Gənəcən xalqımıza məxsus zəngin milli-mənəvi dəyərlər əsasının - yüksək vətənpərvərlik ruhunda

yetişdirilməsi istiqamətində də uğurlu dövlət siyaseti həyata keçirilir. Təqdirolayıqdır ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə yetişen qürrulu, şorəflə və vətənpərvər Azərbaycan gəncliyi torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda böyük fədakarlıq və rəşadət nümayiş etdirməkədən döyü meydəndə tarix yazmış - Azərbaycan dövlətinin ərazi bütövlüyü və suverenliyinin təmin olunmasına məsilsiz rol oynamışdır.

Gənclər siyaseti sahəsində əsas hədəflər:

- xalqımıza məxsus tarixi ənənələrin gənc nəslə aşınması, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq vətənpərvər gəncliyin yetişdirilməsi istiqamətində məqsədönlü fəaliyyətin davam etdirilməsi;

- Azərbaycan gəncliyinin fiziki və mənəvi inkişafının təmin edilməsi;

- gənclərin peşə hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsi, onların məşğulluğu və karyera quruculuğunun diqqət mərkəzində saxlanılması;

- gənclərin cəmiyyətin müxtəlif sahələrində, o cümlədən ictimai-siyasi həyatda rolunun artırılması;

- gənclərdə dövlət idarəciliyi sahəsində əhəmiyyətli bilik, bacarıq və təcrübənin formalşdırılması;

- kömüllülər hərəkatına dəstək göstərilməsi;

- gənclərin elmi, mədəni, innovativ və yaradıcılıq potensialından səmərəli istifadə edilməsi.

ƏTRAF MÜHİTİN MÜHAFİZƏSİ VƏ EKOLOJİ TARAZLIĞIN TƏMİNİ

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərliyi dövründə keçid dövrünün bütün əsaslılıqlarına - iqtisadi, sosial, humanitar və digər bir sira problemlərə baxmayıaraq, ekoloji məsələlərin həllini də daim diqqət mərkezində saxlamış, ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji tarazlığın təmin olunması, su ehtiyatlarının, məsələnin bərpası və mühafizəsi, yaşlılıqların salınması ilə bağlı bir çox tədbirlər həyata keçirilmiş, "Ətraf mühitin mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı" və "Ekoloji cəhdətən davamlı sosial-iqtisadi inkişafə dair" Milli Proqram uğurla icra olunmuşdur.

Bu gün Azərbaycanda ətraf mühitin mühafizəsi və ekoloji tarazlığın təmin edilməsi sahəsində məqsədönlü dövlət siyaseti həyata keçirilir. Bu istiqamətdə qazanılan uğurlar sayesində ölkəmizin ekoloji təhlükəsizliyi təmin edilir, ətraf mühite zərərlər təsirlərinin qarşısını almaq üçün səmərəli mex-

nizmələr tətbiq olunur. Son 30 ildə ətraf mühitin mühafizəsinə 4,9 milyard manat vəsait xərclənmiş, stasionar mənbələrdən atmosfer havasına atılan çirkənlərdən maddələrin miqdarı 10,6 dəfə azalmış, ümumi sahəsi 421,4 min hektar olan 10 milli park yaradılmış, dövlət təbəqə yasaqlıqlarının sahəsi 237,7 min hektardan 350,8 min hektara qatılmışdır. Zaqatala Dövlət Təbiət Qoruğunun bazasında Biosfer Qoruğu yaradılmış və Azərbaycanda ilk dəfə olaraq yeni növ beynəlxalq statuslu xüsusi mühafizə rejimli ərazilərin - geoparkların yaradılması və ölkəmizin UNESCO-nun Qlobal Geoparklar Şəbəkəsinə qoşulması nəzərdə tutulmuşdur.

Iqtisadiyyatın bütün sahələrinin inkişafı prosesində ətraf mühitin mühafizəsi tələbləri ön plana çıxılır. Biomüxtəlifliyin, su hövzələrinin, o cümlədən Xəzər dənizinin ekoloji mühitiñin mühafizəsi, xüsusi mühafizə ol-

nan təbəqə ərazilərinin infrastrukturun və ekoturizmin inkişafı, yaşayış məntəqələrində, şəhərətrafi ərazilərde, magistral avtomobil yollarının kənarlarında yaşlılıq ərazilərinin, meşə ilə örtülü sahələrin miqyasının artırılması, o cümlədən aqromeşə massivlərinin salınması, təbii sorvetlərdən, kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlardan səmərəli istifadə edilməsi, bərpəolunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi xüsusi diqqət mərkezində saxlanılır. İşğaldan azad olmuş ərazilərdə - Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında, Naxçıvan Muxtar Respublikasında "yaşıl enerji" konsepsiyanı əsasında ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqi və ekoloji mühitin yaxşılaşdırılması həm bərpəolunan enerji mənbələrindən səmərəli istifadənin təmin edilməsi istiqamətində sistemli fəaliyyət həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2030-cu ilə qədər sosial-iqtisadi inkişafda dair beş Milli Prioritetindən biri "Təmiz ətraf mühit və yaşıl artım ölkəsi" kimi müəyyən edilmişdir. Bu prioritetə uyğun olaraq ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşlılıqların bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və dayanqli enerji mənbələrindən səmərəli istifadənin təmin edilməsi istiqamətində sistemli fəaliyyət həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2024-cü ilin ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylilik" ilə elan olunması isə bu baxımdan mühüm əhəmiyyətə malikdir. Bütün bu reallıqlar fonunda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına

əhəmiyyətlidir.

Neft ölkəsi olmasına baxmayaraq, Azərbaycan alternativ enerji mənbələrinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində davamlı addımlar atır. Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər sosial-iqtisadi inkişafda dair beş Milli Prioritetindən biri "Təmiz ətraf mühit və yaşıl artım ölkəsi" kimi müəyyən edilmişdir. Bu prioritetə uyğun olaraq ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşlılıqların bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və dayanqli enerji mənbələrindən səmərəli istifadənin təmin edilməsi istiqamətində sistemli fəaliyyət həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2024-cü ilin ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylilik" ilə elan olunması isə bu baxımdan mühüm əhəmiyyətə malikdir. Bütün bu reallıqlar fonunda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına

nn - COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı yekdil qərar dövlətimizin müvafiq sahədə fəaliyyətinin yüksək qiymətləndirilməsidir.

Ətraf mühitin mühafizəsi və ekoloji tarazlığın təmini istiqamətində əsas hədəflər:

- iqtisadi inkişaf ekoloji mühit arasında tarazlığın qorunması;

- ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşlılıqların bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və enerji resurslarından və səmərəli istifadə olunması;

- yeni dayanıqlı enerji mənbələrinin üstünlük verilməsi və "yaşıl enerji"nin dünya bazarlarına naqılı;

- iqlim dəyişmələrinin fəsədlərinə qarşı fəal mübarizə tədbirlərinin davamlı etdirilməsi, "yaşıl dünya" naminə təsəbbüslerin reallaşdırılması və beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi;

- əhalinin ekoloji maarifləndirilməsi işinin genişləndirilməsi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işgal edilmiş ərazilərinin azad olunmasına dövlət siyasetinin bir nömrəli məsəlesi - strateji prioriteti kimi müəyyən etmişdir. Ulu Öndərin komandanlığı ilə Azərbaycan Ordusunun hələ 1994-cü il yanvarın 5-dən 6-na keçən gecə həyata keçirdiyi uğurlu əməliyyat neticəsində Füzül rayonunun 20 kendi, Horadız qəsəbəsi və Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi işğaldan azad edilmiş, soydaşlarımızın doğma yurdlarına - ata-baba torpaqlarına qayıdış təmin edilmişdir. "Biz öz torpaqlarımızın sahibi olmalıyıq. Sülh yolu ilə məsələləri həll etmeliyik. Nəyin həlinə olur-olsun, hansı yolla olur-olsun, Şuşa da, Qarabağ da, bütün işgal olunmuş torpaqlar azad olunacaq" - Azərbaycan xalqının iradesi ilə azad olunacaq, Azərbaycanın qəhrəman ogullarının şücaəti ilə azad olunacaq və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunacaq" - deyən Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə bu strateji hadəfətən qarşılıqlı məqsədönlü addımlar atılmış, həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq miqyasda ardıcıl işlər görülmüş və Azərbaycanı böyük Zəfərə aparan yolun osası qoyulmuşdur.

Bu yolun zirvə nöqtəsi Azərbaycanın möhtəşəm qələbələrin qazanaraq öz ərazi bütövlüğünü və suverenliyini tam bərpa etməsi olmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev uzun müddət işgal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsinə nail olmaqla atə vəsiyyətini, Vətənə sədəqət andımı, xalqa vədinə şərəfə yerinə yetirmişdir. 2020-ci il noyabrın 8-də - Şuşanın işğaldan azad edildiyi gün Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi

pədə bilməz" - deyən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan öz iqtisadi gücü hesabına, məsələ texnologiyaların istifadə və innovasiyaların tətbiq etməklə genişmişdir. Ərazilərin müəyyən miqyaslı təbəqələrinin təsərrüfatına, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması, iqtisadi fəaliyyətin bərpası və digər istiqamətlərdə atılan addımlar danışıqlı məskunlaşmanın və məsələ standartlarında uyğun yüksək keyfiyyətli həyat şəraitinin təmin olunmasına əhəmiyyətli zəmin yaradır. Üzgün aydın olsun, Azərbaycan! Götürün aydın olsun, dünya azərbaycanlıları!" - deyə vurğulanmış, Ulu Öndərin on böyük arzusunu gerçəkləşdirməklə Azərbaycan Heydər Əliyevin gərmək istədiyi kimi qalib, qüdrətli və əzəmətli dövlətə çevirmiştir.

Ermenistannın hərbi təcavüzü nəticəsində öz ata-baba yurdlarından köçkünen düşən insanların doğma torpaqlarına layıqli şəkildə qayıdışının təmin edilməsi postmühərbi dövründə qarşida duran önləni strateji hədəflərindən. İşğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış Azərbaycanın 2030-cu ilədək beş Milli Prioritetindən biri kimi müəyyən olunmuşdur. Bu məqsədə "Azərbaycan Respublikasının işgalindən ərazilərlərinə Böyük Qayıdış" Dövlət Programı q

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASININ DEPUTATLIĞA NAMİZƏDLƏRİ

 Əsgərov Ziyafət Abbas oğlu 1 SAYILI ŞƏHRÜ-SƏDƏRƏK SEÇKİ DAIRƏSİ	 Novruzov Siyavuş Dünyamalı oğlu 2 SAYILI ŞƏHRÜ-KƏNGƏRLİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Babayev Asiman Əli oğlu 3 SAYILI BABAŞ-SƏHBÜZ-KƏNGƏRLİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 İbrahimov Eldar Rza oğlu 4 SAYILI NAXÇIVAN ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Həmzəyeva Ülviyyə Təpdiq qızı 5 SAYILI BABAŞ-NAXÇIVAN-CULFA SEÇKİ DAIRƏSİ	 Rəhimzadə Vüqar Gəncəli oğlu 6 SAYILI ORUDBAD-CULFA SEÇKİ DAIRƏSİ	 Qarayev Əhliman Paşa oğlu 7 SAYILI SƏBAIL SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mirzəyeva Həcor Nizaya qızı 8 SAYILI BİNQƏDDİ BİRİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Qafarov Kamaləddin Nəsrađdin oğlu 9 SAYILI BİNQƏDDİ İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynov Hümbət Rəhim oğlu 10 SAYILI BİNQƏDDİ ÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ
 Xasayeva Səbinə Səməd qızı 11 SAYILI BİNQƏDDİ-QARADAĞ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Piriyeva Pərvana Əliyevəd qızı 12 SAYILI XƏZƏR İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əliyev Cələhir Mırzəbala oğlu 13 SAYILI XƏZƏR-PİRALLAHİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Rəsulova Vüsalə Elman qızı 14 SAYILI XƏZƏR-PİRALLAHİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Quliyev Əli Dilən oğlu 15 SAYILI YASAMAL İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mirməmməd Zəmərəd Əli oğlu 16 SAYILI YASAMAL İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Babaşov Nizami Baba oğlu 18 SAYILI NƏRİMƏNOV-NİZAMI-BİNQƏDDİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mirməmməd Hikmət Baba oğlu 19 SAYILI NƏRİMƏNOV İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Vəliyev Samir Əhməd oğlu 20 SAYILI NƏRİMƏNOV İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	
 İbrahimqızı Məlahət İbrahim qızı 21 SAYILI NƏSİMİ-BİNQƏDDİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynov Xalıq İsa oğlu 22 SAYILI NƏSİMİ-YASAMAL SEÇKİ DAIRƏSİ	 Rəhimov Elnur Fidai oğlu 23 SAYILI NƏSİMİ-SƏBAIL SEÇKİ DAIRƏSİ	 Rüstəməvər Ramil Səhəvvər oğlu 24 SAYILI NƏZAMI İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əhmədəvər Əli Cavad oğlu 25 SAYILI NƏZAMI İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hacıyeva Afaq Sıradz qızı 26 SAYILI SABUNÇU İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Qasımovə Səbinə Məmmədəli qızı 27 SAYILI SABUNÇU İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Qurbanov Taleh Marifat oğlu 28 SAYILI SABUNÇU ÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Abdullazadə İlaha İntiqam qızı 29 SAYILI SABUNÇU DÖRDÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Fəatiyə Sevinç Həbiq qızı 30 SAYILI SURAKANI İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ
 Quliyev Elibar Əliyə oğlu 31 SAYILI SURAKANI İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Həsənova Afət Əbil qızı 32 SAYILI SURAKANI ÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əliyev Yenigibar Sarraf oğlu 33 SAYILI XƏTƏR İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Zabelin Mixail Yuryevic 34 SAYILI XƏTƏR İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Vəliyeva Parvənə Bülət qızı 35 SAYILI XƏTƏR İÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hacıyeva Nərimən Aslan qızı 36 SAYILI XƏTƏR-SURAKANI SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynov Aydin Nəsir oğlu 37 SAYILI QARADAG SEÇKİ DAIRƏSİ	 Homzəyev Naqif Əlaşərov oğlu 38 SAYILI GÖNCƏ İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Kərimzadə Pərvin Orxan qızı 39 SAYILI GÖNCƏ İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Quliyev Musa İsa oğlu 40 SAYILI GÖNCƏ ÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ
 Cəfərov Müşfiq Cəfər oğlu 41 SAYILI GÖNCƏ-SAMUX-GORANBOY SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynova Hicran Kamran qızı 42 SAYILI SUMDAY İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mirkəsili Tahir Fəmi oğlu 43 SAYILI SUMDAY İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Vəliyeva Mehriban Hidayət qızı 44 SAYILI SUMDAY İÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hacıyev Naiib İsmixan oğlu 45 SAYILI SUMQAYIT DÖRDÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Akimova Elnara Seydulla qızı 46 SAYILI SUMQAYIT BEŞİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mustafayev Musa Musa oğlu 47 SAYILI SUMQAYIT-ABŞERON-QARADAG SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədəva Nigar Fikrot qızı 48 SAYILI ABŞERON İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Xudayev Faig Allahverdi oğlu 49 SAYILI ABŞERON İKİNCİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Namazov Ramid Zəkir oğlu 50 SAYILI ABŞERON ÜÇÜNCÜ SEÇKİ DAIRƏSİ
 Əsədov Heydər Xanış oğlu 51 SAYILI ŞİRVAN SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədov İlham Kazım oğlu 52 SAYILI YEVLAK SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynli Əli Məmməd oğlu 53 SAYILI YEVLAK-MİNGÇEVİR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mırzəzadə Aydin Böyükkişi oğlu 54 SAYILI MİNGÇEVİR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədli Müşfiq Fazıl oğlu 55 SAYILI SİYƏZƏN-QUBA-XİZİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Süleymanlı Mahir Tahir oğlu 56 SAYILI SABRAN-XƏÇMƏZ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Vəliyev Ağalar İsrəfil oğlu 57 SAYILI XƏÇMƏZ ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əşkərova Kəndlə Racib qızı 58 SAYILI XƏÇMƏZ KƏND SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məhərrəmzadə Əlibala Səttar oğlu 59 SAYILI QUBA SEÇKİ DAIRƏSİ	 Bağırova Fidan Yusifli qızı 60 SAYILI QUBA-QUSAR SEÇKİ DAIRƏSİ
 Badamov Azər Camal oğlu 61 SAYILI QUSAR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Kazimova Yadigar Təvəkkəl qızı 62 SAYILI KURDÖMİR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Aslanov Aqil Rahil oğlu 63 SAYILI HACİQABUL-KURDÖMİR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Qurbanov Sadiq Haqqərdi oğlu 64 SAYILI SALYAN-BİLGSÜVAR-NƏFTÇALA SEÇKİ DAIRƏSİ	 Ağayev Emin Zülfüqar oğlu 65 SAYILI SALYAN-BİLGSÜVAR-NƏFTÇALA SEÇKİ DAIRƏSİ	 Ələkbərov Əziz Yusif oğlu 66 SAYILI SAATLI SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əmirəslanov Əhilman Təpdiq oğlu 67 SAYILI SABRABAD SEÇKİ DAIRƏSİ	 Cəfərov Kamal Xaqani oğlu 68 SAYILI SABRABAD-ŞİRVAN SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əliyev Elməddin Samaddin oğlu 69 SAYILI BİLİGSUVAR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Baxışov Fərhad Ceyhun oğlu 70 SAYILI NEFTÇALA SEÇKİ DAIRƏSİ
 Həsənov Malik Əvəz oğlu 71 SAYILI COLİLABAD ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Nəsirov Elman Xudam oğlu 72 SAYILI COLİLABAD KƏND SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əliyeva Aytən Ədalət qızı 73 SAYILI COLİLABAD KƏND SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədov Məşhur Şahbaz oğlu 74 SAYILI MASALLI SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əliyev Sərvər Məlikməmməd oğlu 75 SAYILI MASALLI-MASALLI SEÇKİ DAIRƏSİ	 Paşazadə Cəvənsir Hümmət oğlu 76 SAYILI LƏNGƏGRAN-MASALLI SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əliyev Əlimərdan Ələkbər oğlu 77 SAYILI LƏNGƏGRAN ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 İsgəndərov Anar Camal oğlu 78 SAYILI LƏNGƏGRAN KƏND SEÇKİ DAIRƏSİ	 Mahmudov Rəşad Məmmadqul oğlu 79 SAYILI AŞTARA SEÇKİ DAIRƏSİ	 Rəcəbov Elman Əliyər oğlu 80 SAYILI LƏRİK-ASTARA SEÇKİ DAIRƏSİ
 Məmmədov İsrəfil Zəkir oğlu 81 SAYILI İMSİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Salalı Səyyad Adil oğlu 82 SAYILI İMSİ-ŞAHTA SEÇKİ DAIRƏSİ	 İsmayılov Şahin Əmir oğlu 83 SAYILI GÖYÇƏVƏN SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədov Namig İbrahim oğlu 84 SAYILI FÜZULİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Cəfərov Dəyanət Cəmil oğlu 85 SAYILI FUZULİ-ƏĞÇƏBƏDİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Rzayev Tahir Musa oğlu 86 SAYILI ƏĞÇƏBƏDİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Novruzov Rasim Ramis oğlu 87 SAYILI DOBŞUST-ŞAMAKİ-İSMİYILLİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Tağızadə Rəfail Vahid oğlu 88 SAYILI ŞAMAKİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Allaheydiyeva Xəvər Səhi qızı 89 SAYILI İSMİYILLİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynov Əli Abbas oğlu 90 SAYILI AĞSU SEÇKİ DAIRƏSİ
 Əkberov Fərid Əkber oğlu 91 SAYILI GÖYCƏY-ƏGÇƏBƏDİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədyarova Firəngiz Rafiq qızı 92 SAYILI GÖYCƏY-ƏGÇƏBƏDİ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Şahmuradov Anar Rafig oğlu 93 SAYILI AĞDAŞ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Həsənov Ramil Sahib oğlu 94 SAYILI UÇAR SEÇKİ DAIRƏSİ	 İsmayılova Səliqə Oruc qızı 95 SAYILI QƏBƏLƏ-KURDÖMİR-ÜCAR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Bədəlov Bədəl Samil oğlu 96 SAYILI QƏBƏLƏ-KURDÖMİR-ÜCAR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məmmədov Anar İlyaz oğlu 97 SAYILI TORTOR-AGDƏRƏ-GORANBOY SEÇKİ DAIRƏSİ	 Fatiyev Xanlar Nuru oğlu 98 SAYILI BƏRDƏ-TORTOR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Yıldırım Fatma Vüdəti qızı 99 SAYILI BƏRDƏ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Bayramov Kamran Fərhad oğlu 100 SAYILI GÖYGÖL-DƏŞKƏBƏN-KƏLBƏCƏR SEÇKİ DAIRƏSİ
 Qurbanlı Mübariz Qəhrəman oğlu 101 SAYILI SAMXU-ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Qafarovə Sahiba Əli qızı 102 SAYILI ŞƏHƏR ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 Həsənov Nurlan Urfan oğlu 103 SAYILI ŞƏHƏR KƏND SEÇKİ DAIRƏSİ	 Hüseynova Sevinc Əmirəhməd oğlu 104 SAYILI GÖDBƏBƏY SEÇKİ DAIRƏSİ	 Səfərov Nizami Abdulla oğlu 105 SAYILI TOVUZ-GÖDBƏBƏY SEÇKİ DAIRƏSİ	 Aslanova Humay Tofiq qızı 106 SAYILI TOVUZ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Kərimov Gülgün Körüm oğlu 107 SAYILI TOVUZ-QAZAX-AGSTAFƏ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Seyidov Səməd İsmayıllı oğlu 108 SAYILI QAZAX SEÇKİ DAIRƏSİ	 Məhəmməliyev Nəsib Məmməd oğlu 109 SAYILI QAZAX SEÇKİ DAIRƏSİ	
 Mahmudova Vüsalə Yusif qızı 111 SAYILI ZƏQƏTALƏ-BALAKÖN SEÇKİ DAIRƏSİ	 Əsgərov Asif Yúnis oğlu 112 SAYILI ZƏQƏTALƏ SEÇKİ DAIRƏSİ	 Sayadov Mithad Bəhəri oğlu 113 SAYILI QAX-ŞƏHƏR SEÇKİ DAIRƏSİ	 İskəndərov Vüqar Yapon oğlu 114 SAYILI ŞƏKİ ŞƏHƏR SE						

